

Ελλάδα

Το σταυροδρόμι των κόσμων

Μέσα στη λαίλαπα των διεθνών ανακατατάξεων της νέας τάξης των μεγάλων δυνάμεων, η Ελλάδα γ'τ μα ακόμα φορά είναι το σημείο που διασταυρώνονται τα συμφέροντα πολλών διαφορετικών, και πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενων κόσμων.

Ετσι, σήμερα μπορούμε να διακρίνουμε ότι για τον χώρο των ευρύτερων ελληνικών συμφερόντων, ενδιαφέρεται:

1. Η Γερμανία, προκειμένου να αποκτήσει Μεσογειακή έξοδο προς τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Οι γερμανικές αυτές επιδιώξεις, υλοποιούνται μεν σήμερα μέσω της αποσταθεροποίησης των Βαλκανικών Κοινωνιών, όμως στο μέλλον μπορεί να λειτουργήσουν προς όφελος της Ελλάδας, εφόσον θα βάλουν την Αλβανία μπροστά σ' ένα μεγάλο δίλημμα, ή θ' αναπτύξει μια στάση άκρως φιλική προς την Ελλάδα, άρα ενάντια προς τα Τουρκικά επεκτατικά σχέδια, ή θα ανακαταμεληθεί γεωγραφικά, κατά τρόπο που θα δίνει την δυνατότητα γερμανικής πρόσβασης προς τα Κοινοτικά, άρα και φιλικά, ελληνικά σύνορα.

Συγχρόνως όμως, όταν έχει λήξει, με οποιονδήποτε τρόπο η προσπάθεια προώθησης της Γερμανίας προς το Νότο, ασφαλώς και θα την ενδιαφέρει η βοήθεια της Ελλάδας στην κατεύθυνση της εξομάλυνσης των Γερμανοσερβικών σχέσεων. Αποτέλεσμα μιας τέτοιας σειράς γεγονότων θα είναι τα Σκόπια, ή να ενταχθούν σε μια νέα Γιουγκοσλαβική Ομοσπονδία, ή όπως αλλιώς θα ελέγγο ένα νέο γιουγκοσλαβικό σχήμα, ή να αντιμετωπίσουν το φάσμα μιας γεωγραφικής διάλυσης, που συνεπάγεται την αφομοίωση των επί μέρους εθνοτήτων της από γειτονικές κοινωνίες. Βεβαίως, όλα τα προηγούμενα, μπορούν ίσως να συμβούν, μόνο εάν έχει επιτευχθεί μια σταθερή, έντιμη και εφ' όλης της ύλης, ελληνοσερβική συμπράταξη, κατά την διάρκεια της δύσκολης αλλά και επιβλαβούς περιόδου που διανύουμε.

2. Η Ιταλία, η οποία ενδιαφέρεται να προωθηθεί προς τα αλβανικά παράλια της Αδριατικής, προκειμένου να παρεμβληθεί στο δρόμο της Γερμανίας προς τα ελληνικά σύνορα. Με τον τρόπο αυτό η Ρώμη πιστεύει, ότι στο άμεσο μέλλον, θα μπορέσει μέσω εκβιαστικών διλημάτων, να κερδίσει ότι δεν μπόρεσε να κερδίσει με τις λόγχες της πριν 50 χρόνια. Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος προέρχεται από το Βατικανό, που πολλές φορές ρυμουλκεί την παλιή πολιτική σε περιπέτειες.

Μπροστά στους κινδύνους αυτούς, θα πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να κάνει σαφές προς την ιταλική και την αλβανική καθώς και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ότι, κάθε παραπέρα προώθηση παλικών δυνάμεων προς την Βόρεια Ηπειρο, θίγει ζωτικά ελληνικά συμφέροντα και θα προκαλέσει ανάλογες ελληνικές επεμβάσεις.

Όσον αφορά τις ενέργειες του Βατικανού, εί-

Του Δρ. **ΜΑΝΟΥ ΔΑΝΕΖΗ**
Επικουρου καθηγητή
Πανεπιστημίου Αθήνας

να άμεση η ανάγκη ανάπτυξης μιας ενιαίας ελληνικής θρησκευτικής πολιτικής, σε συνεργασία με όλες τις άλλες χριστιανικές ορθόδοξες δυνάμεις της περιοχής. Ίσως ήρθε επιτέλους η στιγμή της ίδρυσης ενός ελληνικού υπουργείου Θρησκευμάτων, καθώς και η ανάληψη από την Εκκλησία της Ελλάδας, πρωτοβουλιών σε παγκόσμιο επίπεδο, με στόχο τη συγκρότηση ενός παγκόσμιου ορθόδοξου μετώπου.

Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει να παραμεριστούν δευτερεύουσες ενδοορθόδοξες διενέξεις που ταλαιάζουν την Ορθοδοξία εκατοντάδες χρόνια. Πρέπει να αντιληφθεί η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας ότι θα φέρει ακέραια την ευθύνη μιας νέας άλωσης, με δραματικό επακόλουθο έναν νέο μεσαίωνα σε πολλά επίπεδα.

3. Οι ΗΠΑ που ενδιαφέρονται για την δημιουργία αμερικανικού προγεφυρώματος στα Βαλκάνια, που μαζί με την Βρετανία θα μπορούσε να αποτελέσει φραγμό, αφενός μεν απέναντι στην επέκταση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφετέρου δε, ένα σταθερό αντίβαρο σε μελλοντικές, εκτός σχεδιασμού, επεκτατικές επιδιώξεις της Γερμανίας. Γνωρίζοντας τα προηγούμενα, οι Ευρωπαϊκές δυνάμεις θα πρέπει να προλάβουν πρώτες να εξασφαλίσουν στην Ελλάδα και την Σερβία, την αίσθηση της στρατηγικής ασφάλειας, πριν προλάβουν οι ΗΠΑ να την εγγυηθούν. Συγχρόνως όμως θα πρέπει η ελληνική κοινωνία να συνειδητοποιήσει ότι κατά την διάρκεια της περιπλοκής περιόδου που διανύουμε, δεν υπάρχουν δεδομένοι φίλοι ή εχθροί. Οι φιλίες και συμμαχίες υπαγορεύονται από τις θέσεις και τις πρακτικές που εκφράζονται από τις εμπλεκόμενες στο πρόβλημα δυνάμεις.

4. Η Ρωσική Κοινοπολιτεία, διανύοντας μια περίοδο έντονων πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών ανακατατάξεων, ενδιαφέρεται κύρια:

α. Να συγκροτήσει μια νέα ζώνη στρατηγικής ασφάλειας, γύρω της, που σύμφωνα με κάποιες απόψεις περιλαμβάνει και την Ελλάδα, και

β. Να δημιουργήσει μια ασφαλή και αποστρατιχοποιημένη έξοδο, δια μέσου των Στενών και του Αιγαίου. Μια τέτοια οδός θα την οδηγούσε άμεσα προς τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής.

Στα πλαίσια αυτών των επιδιώξεων, και ιδιαίτερα της αποστρατιχοποίησης των Στενών θα πρέπει να εντάξουμε την υπαγορευμένη πρόταση αποστρατιχοποίησης της Θράκης.

Όσον αφορά τα θέματα αυτά θα πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να κάνει σαφές προς την Ρωσική ότι δεν μπορεί να γίνει αποστρατιχοποίηση των Στενών παρά μόνο στα πλαίσια διαφανών

διεθνών διαδικασιών μερικής αναθεώρησης της συνθήκης του Μοντράι. Όσον αφορά τη στρατηγική ασφαλή διέλευση δια μέσου του Αιγαίου, πρέπει να γίνει απ' ευθείας γνωστό προς την Ρωσία, ότι δεν υπάρχει αντίρρηση αρκεί να υπάρξει σοβαρή και σταθερή διασφάλιση των εθνικών ανδρών μας στο Αιγαίο.

Μια τέτοια στάση ίσως βοηθήσει τη Ρωσία, αλλά και τις ΗΠΑ, να καταλάβουν ότι το πρόβλημα δεν θα λυθεί μέσω των υποκινούμενων πιέσεων που ασκεί η Βουλγαρία και η Τουρκία προς την Ελλάδα.

5. Η Τουρκία, η οποία στα πλαίσια ενός αυτοπιαστικού ονείρου συγκρότησης μιας νέας Οθωμανικής αυτοκρατορίας, κάνει το σφάλμα να προσπαθεί να επεκταθεί προς τρεις απαγορευμένες κατευθύνσεις:

α. Προς τη νότια ζώνη στρατηγικής ασφάλειας της Ρωσικής Κοινοπολιτείας, την οποία συνιστούν οι λεγόμενες Ισλαμικές Δημοκρατίες.

β. Προς τις πετρελαιοεικές περιοχές του βόρειου Ιράκ και τέλος

γ. Προς την Βαλκανική, έναν χώρο ευρύτερων Ευρωπαϊκών συμφερόντων. Δεν πρέπει να αγνοούμε ότι η τουρκική επιδίωξη προώθησης προς την Ευρώπη μέσω ενός ισλαμικού βαλκανικού τόξου, θέτει σε κίνδυνο την Ρωσική επιδίωξη αποστρατιχοποίησης των Στενών, την γερμανική προσπάθεια δημιουργίας ασφαλούς διεξόδου προς την Μεσόγειο μέσω Ελλάδας, ενώ τέλος απομονώνει στρατηγικά την Σερβία.

Γενικά μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι ο τουρκικός επεκτατικός εννοχεί πλέον σοβαρά τόσο την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τις ΗΠΑ όσο και την Ρωσία, και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να αναμενόμενες εξελίξεις.

Όπως γίνεται φανερό, αν και ο Εθνικός μας ορίζοντας είναι αρκετά βαρύς, ο χρόνος ίσως δουλεύει υπέρ της Ελλάδας εάν οι πολιτικές ηγεσίες και ο ελληνικός λαός συνειδητοποιήσουν έγκαιρα ότι θα πρέπει:

α. Να απεγκλιωριστούν άμεσα από κατευθυνόμενες αποσταθεροποιητικές ενέργειες, που μέσω ενός έντεχνα καλλιεργούμενου διχαστικού κοινωνικού κλίματος, αποβλέπουν στον μηδενισμό της δυνατότητας αντίδρασης της ελληνικής κοινωνίας, σε θέματα εθνικής ασφάλειας και κυριαρχίας.

β. Να μην χρησιμοποιηθούν ή να αποβλέπουν στην χρησιμοποίηση μελλοντικών γεγονότων εθνικής σημασίας προκειμένου να κερδίσουν κομματικά οφέλη.

Μην ξεχνάμε ότι και στην εποχή του Ελευθέρου Βενιζέλου, πολλά κερδήθηκαν, τα οποία όμως χάθηκαν μέσα στα σκοτεινά μονοπάτια ενός εθνικού διχασμού.

Οι «καιροί σου μενετοί». Η τύχη του ελληνικού έθνους δεν μπορεί να αφεθεί απλά στα χέρια του «καλού Θεού της Ελλάδας» αλλά στην λογική των Ελλήνων, που πρέπει να αποδείξουν ότι την διαθέτουν.